

SKB

Föreningsstämman 2012

Angående en förändring av pensionssystemet

Pensionärerna betalar högre skatt än yrkesverksamma. Detta på pensioner som minskas kraftigt av "bromsen". Prognoser för framtidens pensioner visar att för dagens unga blir det än magrare, om man inte har arbete till bortåt 69 års ålder. LO, liksom socialdemokraternas kriskommission, och andra kräver översyn. Ulf Kristersson, ansvarig minister, tycks vara inne på samma tanke.

Äntligen har man insett att något måste göras. En översyn kan starta i trygg förvissning om att folk förstår att en avvägning måste ske mellan önskemål om bättre pensioner och de offentliga inkomsterna/utgifterna. Det stora problemet är bromsen. Då inte enbart för att den sänker pensionerna. Bromsen har tagit bort det politiska ansvaret.

Allt sköts av datorer. Men datorer har inga val att ta hänsyn till. De tar ingen mänsklig hänsyn. De känner ingen empati. Datorer följer sin programmering. De bryr sig inte, om förutsättningarna förändras. De bekymrar sig inte för om de är felprogrammerade. Ett första steg blir att ta bort detta helt främmande och omänskliga inslag i pensionssystemet.

Parallellt med detta steg måste snedvridningen av skatterna rättas till. Med dessa två korrigeringar har de värsta avarterna i det nuvarande pensionssystemet rättats till. En fortsatt översyn kan göras utan panik.

De grundläggande förutsättningarna i 1994 års principbeslut kan behållas. Dessa är:

- pensionsåldern följer den genomsnittliga livslängden.
- mindre "generös" grund för pensionens storlek än i det gamla ATP-pensionssystemet men inte så snål som nu.
- de samhällsekonomiska förutsättningar ger ramen.

Till dessa tre punkter läggs

- arbetsmarknad och pensionssystem måste anpassas till varandra. Det finns individer som inte kan jobba ens till 65, än mindre ännu längre. Individer skall inte bli lidande på att arbetsmiljö, arbetsförhållanden, lagar och avtal inte har anpassats för en framtida högre pensionsålder – på tex 69 år.
- PPM-systemet är ett fiasko. Många betalar avgifter i tre led. Först till fondförvaltarna, sen till rådgivare som sköter fondbytena och sen ovanpå det till Premiepensionsmyndigheten. Systemet måste skrotas.

Dessa 5 principer bör slås fast redan från början. Arbetet kan sen gå vidare.

---

1. En generell pensionsålder, som korrigeras tex vart 10:e år (i enlighet med den genomsnittliga livslängden), införs. Anledningarna härtill är
  - samhällsekonomin fordrar att alla som kan arbeta också gör det. Detta ställer krav på politikerna att skapa förutsättningar för fler jobb.
  - politikerna får inte fortsätta gömma sig bakom fagert tal om valfrihet och eget ansvar.
  - med en tydlig pensionsålder klargörs också politikens ansvar.
2. Det sociala skyddsnäten skall fungera upp till den införda pensionsåldern.
3. För ett antal grupper behövs specialregler. En förutsättning för en höjd generell pensionsålder är att arbetsmarknadens parter tar sitt ansvar.
4. Ungdomen står utanför arbetsmarknaden allt längre tid, de får inga pensionspoäng. Är livsinkomstprincipen hållbar?
5. Är det vettigt att göra alla starkt beroende av privata försäkringar?
6. Värdesäkra garantipensionen. Ge även pensionärer del i de 15 senaste årens exceptionella standardstegringen. Återlämna pengarna till AP-fonden.

Man måste i översynen ta hänsyn till vilka kompletterande pensionssystem som finns på arbetsmarknaden, och hur stort ansvar det är lämpligt att samhället tar. Vill vi ha ett samhälleligt pensionssystem som intresserar de flesta så behöver pensionsnivån höjas väsentligt.

Ett nytt pensionssystem kan skapas utan några betydande ökningar av pensionsavgiften. Men visst, någon höjning blir det. Vi skall då vara klara över att reallönerna under de senaste tio åren har stigit cirka 35 procent, en tredjedel alltså. Några procentenheter mer i pensionsavgift, som tryggar en god pension i framtiden, samtidigt som den orättvisa behandlingen av dagens pensionärer rättas till, det är inte en orimlig tanke.

SKBs fullmäktige 2012 uppmanar ansvariga myndigheter

att göra en revidering i ovanstående anda och uttalar sitt stöd för PRO, RPG, SKPF, SPF och SPRFs arbete.

att vid denna revidering ta hjälp av sakkunnig expertis som tex KG Scherman (Generaldirektör Riksförsäkringsverket 1981-1996) samt Jan Hagberg, chefaktuarie i AFA Försäkrings 1989 - 2006 (varav genom anställning i Folksam åren 1989 - 1997)

"Gärna en guldklocka men först en rejäl pension".

Mikael Möller